

...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.034/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla a Dombi Ügyvédi Iroda (cím1., ügyintéző: dr. Dombi Viktor ügyvéd) által képviselt Felperes (cím2) felperesnek a Varga Tamás Zsolt Ügyvédi Iroda (cím3., ügyintéző: dr. Varga Tamás Zsolt ügyvéd) által képviselt Alperes (cím5) alperes ellen szállítási szerződés teljesítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. május 26. napján kelt 11.G.40.551/2020/36-I. számú ítélete ellen az alperes részéről 37. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében 137.081,65 euró és 1.410.849 forint vételár, illetve vállalkozói díj és ennek az általa kiállított számlában feltüntetett egyes részösszegei után a számlák szerinti fizetési határidőt követő naptól a kifizetésig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 301/A. §-a szerinti törvényes késedelmi kamata, továbbá 4.563.477 forint, 37,63 euró és 10,5 amerikai dollár lejárt késedelmi kamat és ennek 2012. május 30. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy az alperessel 2009. novemberében megkötött keretszerződés alapján az áruszállítást és a raktározással összefüggő szolgáltatását szerződésszerűen teljesítette, az alperes azonban a keresettel érvényesített összegű ellenértéket felszólítás ellenére nem egyenlítette ki. Ezenfelül a 2009. és 2011. közötti időszakban teljesített szolgáltatások ellenértékét késedelmesen fizette meg. Állította, hogy a felek között a késedelmi kamat mértékére és a kamat elengedésére sem jött létre megállapodás, ezért az alperes a törvényes mértékű késedelmi kamat fizetésére köteles, meg kell továbbá fizetnie a már kiegyenlített ellenérték után a késedelem idejére járó és ugyancsak a törvényes kamattal számított és tőkekövetelésként érvényesített késedelmi kamatot is.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Azt nem tette vitássá, hogy a keretszerződés alapján 2009 novemberétől 2012. március 27-ig a felperes az általa leadott rendelések alapján folyamatosan szállított részére. Azzal védekezett, hogy a felperes az számla1 sorszáma, 114.410,63 euró összegű számla alapját képező megrendelés tekintetében hibásan teljesített, mert a szolgáltatott alapanyagot nem a szerződés szerinti gyártótól szerezte be, hanem regisztrálatlan, jóval olcsóbb terméket szállított, amely okból egyben a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között feltűnő értékkülönbség állt fenn. Az alperes ezért beszámítás útján szavatossági kifogásként 50.477.580 forint összegben az árleszállítás iránti jogát kívánta érvényesíteni, míg másodlagosan a megtámadási jogát kifogás útján gyakorolva ugyanilyen összegű ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszaköveteléséhez való jogát. Ezenfelül arra is hivatkozott, hogy a hibás teljesítés számára nem vagyoni kárt okozott, amit 10.000.000 forint összegben kívánt beszámítani a kereseti követeléssel szemben. A késedelmi kamat jogalapja tekintetében állította, a felperessel szóban megállapodtak abban, hogy a köztük lévő 100.000.000 forint nagyságrendű forgalomra, továbbá a növényvédőszer piac szezonális jellegére tekintettel nem fizet késedelmi kamatot. A késedelmi kamat mértéke tekintetében a számlákon szereplő jegybanki alapkamat kétszeresére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 137.081,65 eurót és 1.410.849 forintot, valamint 114.410,63 euró után 2012. március 16. napjától, 11.319,51 euró után 2012. március 24. napjától, 7.175,75 euró után 2012. április 29. napjától és 4.175,76 euró után 2012. május 19. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes, az banknév Bank által megállapított alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékében egyező, továbbá 211.296 forint után 2012. május 21. napjától, 750.913 forint után 2012. május 27. napjától és 448.640 forint után 2012. december 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével egyező kamatát. Kötelezte továbbá az alperest a felperesnek 15 napon belül 4.563.477 forint, 37,63 euró és 10,5 amerikai dollár, valamint 4.563.477 forint után 2012. május 30. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével egyező, 37,63 euró után 2012. május 30. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes az banknév Bank által megállapított alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével egyező mértékű és 10,5 amerikai dollár után 2012. május 30. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes a bankszervezet neve által megállapított alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével egyező kamatának, valamint 3.600.903 forint perköltség megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint a peres felek között általuk nem vitatottan 2009. november 25-én szállítási szerződéssel vegyes vállalkozási szerződés jött létre áruszállítás és termelést segítő szolgáltatás tárgyában [Ptk. 379. § (1) bekezdés, 389. §]. Az alperes ellenkérelmében csak a 2011. október 18-án kibocsátott számla1. számú számlán szereplő rézhidroxiddal kapcsolatos felperesi teljesítést vitatta, ezért a többi számlában feltüntetett tételek szerződésszerű teljesítését az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a

továbbiakban: rPp.) 163. § (2) bekezdése alapján fogadta el valónak. A vitatott tételt illetően a felperes fuvarlevelekkel igazolta, hogy az áru a gyártótól a bérgyártóig közvetlenül került szállításra. A fuvarlevelek adatai szerint az alperes fenntartást nem közölt, az alperes a fuvarlevelekben szereplő árut átvette. A mintavétel a vonatkozó szabványnak megfelelően történt, így a vett mintából – a szakvéleményből is kitűnően – a hibás teljesítésre nem vonható le következtetés, ezért az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a megállapodásukban kikötött gyártótól származó rézhidroxidot szállított, azaz szerződésszerűen teljesített, aminek ellenértékét az alperes köteles megfizetni. Az alperes megtámadási kifogását nem találta alaposnak. A hibás teljesítés tényét az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta alátámasztani, ezért a beszámításként érvényesíteni kívánt árleszállítása iránti igény nem alapos. Az alperes a nem vagyoni kárai megtérítésére sem tarthatott igényt, mivel nem bizonyította, hogy a felperes szerződésszegése miatti kára keletkezett és azt a felperes magatartása okozta, nem igazolt továbbá a személyiségi jogát hátrányosan érintő körülmény.

Az önállóan érvényesített késedelmi kamatkövetelés elbírálása körében abból indult ki, hogy a késedelmi kamat a kötelezetti késedelem objektív következménye, a rPtk. 301. § (1) bekezdése szerint a törvényes mértékű késedelmi kamat akkor is megilleti a jogosultat, ha a felek nem kötöttek ki kamatot és az jogszabály alapján sem jár. A Ptk. 240. § (1) bekezdése szerinti szerződés módosításra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint az új jogviszonyt létrehozó megállapodásra, a szerződésmódosítás ráutaló magatartással is történhet, de amint azt a Kúria a Pfv.III.22.614/1993. számú eseti döntésében és a BH1995. 401. számon közzétett eseti döntésében kifejtette: a számlák kifogás nélkül történő átvétele önmagában nem vezet szerződésmódosításhoz. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások alapján nem találta bizonyítottnak, hogy a felek a köztük létrejött megállapodást az ellenszolgáltatás esedékessé válásának időpontját illetően módosították volna. Ebben a körben annak tulajdonított jelentőséget, hogy tanú2 és tanú3 tanúk csak általánosságban állították ezt a tényt, a konkrét számlákhoz a módosítás nem volt köthető, ezzel ellentétes következtetésre az sem vezet, hogy tanú2 tanú a perben érvényesített számlát elétárását követően azt vallotta, hogy valamennyi érvényesített számla tekintetében létrejött megállapodás a teljesítési határidő módosítására. A tanú ugyanis állítása szerint a kamat elengedésével kapcsolatos megállapodások során nem volt jelen és az alperesi társaság működésének gazdasági kereteire volt rálátása, amibe nyilvánvalóan nem tartozik bele a napi működéshez szükséges számlák részletes teljesítési határidőre is kiterjedő ismerete. Az alperes könyvvizsgálója, tanú4, tanúvallomásában kizárólag az alperes törvényes képviselő nyilatkozata alapján állította, hogy a perbeli számlák esedékességét a felek módosították, így vallomása csak azt igazolta, hogy az alperes ügyvezetője ilyen állítást tett a részére, az alapjogviszonyról azonban közvetlen tudomása nem volt, így vallomása nem volt alkalmas a kamat elengedésének igazolására.

Az elsőfokú bíróság azt sem találta bizonyítottnak, hogy a felek között a számlákon feltüntetett jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő késedelmi kamat mértéke tekintetében megállapodás jött volna létre. Erre figyelemmel az alperes a rPtk. 200. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 301/A. § (2) bekezdése szerinti törvényes mértékű késedelmi kamat fizetésére köteles, aminek kezdő időpontját az elsőfokú bíróság a keresettel egyezően a számla esedékessége és a fizetési felszólításban foglalt határidő alapján állapította meg, a tőkekövetésként érvényesített késedelmi kamat tekintetében a késedelem időtartamát a rPp. 163. § (2) bekezdése alapján fogadta el, mert azt az alperes nem vitatta.

Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a 137.081,65 euró egyes részösszegei után fizetendő késedelmi kamat mértékének az banknév Bank által megállapított alapkamat kétszeresében, az 1.410.849 forint tőkeösszege ítélet szerinti részösszegei után fizetendő kamat mértékének az ítéletben meghatározott időpontoktól a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeres összegében való meghatározását. Kérte továbbá az önállóan érvényesített 4.563.477 forint, 37,63 euró és 10,5 amerikai dollár, valamint ezek késedelmi kamataira a felperes keresetének az elutasítását, továbbá másodfokú perköltségben marasztalását.

A fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok rPp. 206. § (1) bekezdésének nem megfelelő mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felek között a késedelmi kamat mértéke körében nem jött létre megállapodás. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárásban előadott tényállítást, hogy ebben a felek megállapodtak, mert a felperes a számlákon azt rögzítette, hogy késedelem esetén a jegybanki alapkamat kétszeresét számítja fel. Álláspontja szerint ez az alperes irányába tett olyan, a rPtk. 199. §-a szerinti egyoldalú szerződési nyilatkozat, amelynek alperes általi elfogadása a felek között a rPtk. 200. § (1) bekezdése alapján a rPtk. általános kamat mértékétől történő egyező akaratnyilvánításon alapuló eltérést eredményező megállapodást hozott létre. Az elfogadás a perbeli esetben azzal a ráutaló magatartással valósult meg, hogy az alperes a számlákkal szemben 8 napon belül nem élt a reklamációs jogával, az abban foglaltak ellen nem tiltakozott. Az általa előadottakat támasztja alá az is, hogy a 2012. május 9-i felszólításban szintén a jegybanki alapkamat kétszerese szerepel.

Abban az esetben, ha a felek között megállapodás nem jött létre, akkor a számlákon feltüntetett és az alperes által nem vitatott mérték lenne irányadó, mert a felperes a saját egyoldalú nyilatkozatát nem támadta meg. Sétrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási teherrel kapcsolatos álláspontjával ellentétes következtetésre jutott az ítéletben, mert a tájékoztatása szerint a rPp. 3. § (3) bekezdése alapján a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a számlákon közölt kamattal szemben a törvényes késedelmi kamat felszámítására jogosult, amely bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tett eleget, amit a terhére kellett volna értékelni, nem pedig az alperes terhére, akinek ebben a körben bizonyítási kötelezettsége az elsőfokú bíróság szerint sem volt. Az önálló követelésként érvényesített késedelmi kamat tekintetében az elsőfokú döntést azért nem tartotta helytállónak, mert álláspontja szerint a tanúvallomások alátámasztották azt a tényállítást, hogy a felek között megállapodás jött létre a kamat elengedése tárgyában arra az esetre, ha az alperes a felek által egyeztetett, a gyártási és értékesítési periódus eltéréséből eredő későbbi időpontban fizeti ki a számlákat.

Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások értékelése körében iratellenes megállapításokat tett, mivel tanú2 és tanú3 szóban és írásban is nyilatkoztak arról, hogy vallomásuk az összes perbeli számlára vonatkozik, tehát nem általánosságban nyilatkoztak, hanem az összes perbeli számla ismerete mellett. tanú4 tanúvallomása pedig szintén a perbeli időszakra vonatkozott, azaz nem az utóbbi időben hallott az alperes képviselőjétől a kamat elengedése tárgyában létrejött megállapodásról, hanem a perrel érintett időszakban, így vallomása közvetetten a

számlák esedékességének idejére nyilatkozva erősítette meg tanú2 és tanú3 vallomását, amelyekkel szemben kizárólag az alperes törvényes képviselőjének a nyilatkozata állt.

Amennyiben a kamat elengedésről szóló megállapodás nem bizonyított, a felperes tőkésített késedelmi kamatra akkor sem tarthat igényt, mert annak összegét nem a felek által megállapodott kamatmérték figyelembevételével számította ki, így számítása nem szolgálhatott volna az ítélet alapjául, ebben a részében a keresetet a rPp. 164. § (1) bekezdésének alkalmazásával el kellett volna utasítani. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte szerződésmódosításként a számlákon feltüntetett jegybanki alapkamat kétszeres összegét, mivel az a felek megállapodásában szereplő, a felperes által eredetileg is kért és az alperes által elfogadott kamat mértéke, amitől a felperes kíván eltérni és számára kedvezőbb kamatot érvényesíteni, ezért az elsőfokú ítéletben felhívott BH1995. 401. számú döntésnek a perben nincs jelentősége.

Sérlemzte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a rPp. 221. § (1) bekezdésének megfelelő indokolási kötelezettségének, mert figyelmen kívül hagyta azt a hivatkozását, hogy a jegybanki alapkamat kétszeres mértékét meghaladóan a felperes késedelmi kamatkövetelése elévült. Az elévülési kifogását az elsőfokú bíróság nem bírálta el. Amennyiben a felperes helyesen számolta volna ki a tőkésített kamatkövetelését, akkor is kizárólag az el nem évült rész 2012. május 9-i felszólításban meghatározott 4.013.098 forint erejéig érvényesíthetett volna tőkésített késedelmi kamatot, az ezt meghaladó követelését elévülés miatt is el kellett volna utasítani.

A felperes az alperes fellebbezésére fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 256/A. § (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a rPp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül, ezért jogorvoslati kérelem hiányában nem érintette a 137.081,65 euró és 1.410.849 forint tőkeösszeg megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést, mert az elsőfokú bíróság ítéletének ez a része a rPp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű, rPp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperest a ki nem fizetett számlák és a kifizetett számlák után késedelmi kamatfizetési kötelezettség terheli, amelynek mértékére – a felek közötti megállapodás hiánya miatt – a jogszabály rendelkezései az irányadók.

Az alperes a fellebbezésében a rPtk. 199. §-ára és 200. § (1) bekezdésére hivatkozással állította, hogy a felek között a kamatmérték tekintetében megállapodás jött létre.

A rPtk. 199. §-a kimondja, hogy egyoldalú nyilatkozatból csak a jogszabályban megállapított esetekben keletkezik jogosultság a szolgáltatás követelésére, az egyoldalú nyilatkozatokra – ha törvény kivételt nem tesz – a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Egyoldalú jognyilatkozat kötelmi jogviszonyt csak a jogszabály kifejezett rendelkezése esetén keletkeztet, azaz akkor, amikor a törvény mondja ki az egyoldalú kötelezettségvállalás teljesítésének követelésére szóló jogosultságot, ilyen egyoldalú jogügylet a díjkitűzés (rPtk. 592. § (1) bekezdés) és a közérdekű célra történő kötelezettségvállalás [rPtk. 593. § (1) bekezdés]. A szabályozás második fordulata a szerződésre vonatkozó szabályokat megfelelően nemcsak a kötelmi jogviszonyt keletkeztető, de minden más egyoldalú (így például a jogról való lemondást tartalmazó) nyilatkozatra is alkalmazni rendeli.

A fenti szabályozásból kitűnően a felek közötti keretszerződésben nem szabályozott kamatmérték tekintetében a felperes által az egyes számlákon feltüntetett késedelmi kamat mértéke nem minősül a rPtk. 199. §-ában szabályozott egyoldalú nyilatkozatnak, ezért ebben a részben a felek között kötelmi jogviszony nem jött létre, így ebből kötelezettség sem keletkezett egyik félre nézve sem.

A rPtk. 200. § (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

A Ptk. 200. §-ának (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a felek a szerződés tartalmát szabadon állapíthassák meg és ennek során a törvény kötelező alkalmazást nem igénylő rendelkezéseitől is eltérhessenek.

A szerződéses szabadság polgári jogi alapelvének megfelelően mondja ki a törvény, hogy a felek szabad akarata érvényesül a szerződés tartalmának meghatározásában is. A tartalom meghatározás szabadsága kiterjed a típuszabadságra, azaz a felek nem csak a törvényben külön nevesített szerződések valamelyikét választhatják, de több szerződéstípus elemeit vegyíthetik is, illetve olyan megállapodást is köthetnek, amely sajátos elemei folytán egyik típusba sem sorolható. A típusválasztás szabadsága a szerződésbe foglalt jogok és kötelezettségek szabad alakítását jelenti. A tartalom meghatározás szabadságát a törvény akként biztosítja, hogy a szerződési szabályok között külön nevesíti – az eltérést tiltó

megfogalmazással – azokat, amelyek feltétlen érvényesülését megkívánja (kógens szabályok), ezt meghaladóan általános felhatalmazást ad a feleknek a törvényi rendelkezésektől egyező akarattal történő eltérésre. A diszpozitív (engedő) jogi szabályozás leglényegesebb sajátossága: a szerződésre vonatkozó egyes szabályok csak akkor alkalmazhatóak, ha a felek arról a megállapodásukban másként nem rendelkeztek; a törvényi szabályoktól eltérésre csak a felek jogosultak, mégpedig egyező akarattal; az engedő szabály alól kivételt csak jogszabály tehet.

A rPtk.-nak a gazdálkodó szervezetek közötti késedelmi kamat mértékére vonatkozó szabályozása diszpozitív (rPtk. 301/A. §), ami azt jelenti, hogy a késedelmi kamat fizetésének számítását és a késedelmi kamat mértékét a törvényben foglaltakhoz képest a felek eltérően is megállapíthatják. Mindebből következően a peres felek a késedelmi kamat mértékéről akár az általuk szóban kötött keretszerződésben, akár ezen kívül megállapodhatnak volna, azonban a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint önmagában az alperes részéről a számlákon feltüntetett mértékű késedelmi kamat elleni tiltakozás hiánya, valamint ugyanennek az alperes által egyoldalú nyilatkozatnak minősített késedelmi kamat mérték meg nem támadása a peres felek között a késedelmi kamat mértéke tekintetében nem hoz létre konszenzust.

Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a peres felek között a késedelmi kamat mértéke vonatkozásában a rPtk. 301/A. § (2) bekezdését vette figyelembe.

Mindezen nem változtat az alperes által a fellebbezésében hivatkozott 2019. október 28-án kelt 102. sorszámú végzése, mivel az elsőfokú bíróság a jogszabályban meghatározott késedelmi kamat mértéket alkalmazta, az ettől való eltérést kellett volna bizonyítania a peres feleknek, ezt azonban egyik fél sem tudta bizonyítani.

Téves az alperesnek az a hivatkozása is, hogy a késedelmi kamat elengedésére vonatkozóan a peres felek között megállapodás jött létre. Ennek bizonyítása a rPp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte, amellyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a rPp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének teljeskörűen eleget tett.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával abban, hogy az alperes által ezen tényre vonatkozó bizonyítás nem vezetett eredményre, a meghallgatott tanúk vallomását értékelve az elsőfokú bíróság a rPp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a kamatelengedés tárgyában létrejött megállapodást nem tudott bizonyítani, ezért a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésére az alábbiak szerint nincs jogszabályi lehetőség.

tanú3 aki az alperes korábbi ügyvezetője volt, a 2017. február 2-i meghallgatásakor már csak munkavállalója volt, elmondta, hogy a felperessel a kamatok vonatkozásában többnyire négy szemközt egyeztetett a felperessel, ezen néha tanú2 is ott volt. Ezen a tárgyaláson csak annyit mondott, hogy „ez egy jól követhető, jól fejben tartható gazdasági cselekmény volt,

alkalmazunk könyvelő személyzetet, mind a mai napig fejben tartom ezzel kapcsolatosan a cég gazdálkodásával kapcsolatos adatokat.”.

tanú2 a 2017. június 1-jén történt tanúkénti meghallgatásakor elmondta, hogy szóbeli megállapodás alapján nem fizetett az alperes késedelemi kamatot. Állította, hogy a fizetési határidő vonatkozásában a felek között szóban jött létre megállapodás, ami egészen addig működött, amíg nem romlott meg a cégek közötti kapcsolat. Elmondta azt is, 2000. januárjában volt egy megbeszélés a gyártásokra vonatkozóan és arról is, hogy mikor fognak fizetni, ezen személyesen ő is jelen volt. Elmondta továbbá, hogy ekkor állapodtak meg abban, hogy a 2011. évi számlákat mikor fogja a cég kifizetni, illetőleg abban, hogy egy szóbeli egyeztetés lesz a kiegyenlítés időpontjára vonatkozóan. Ezen a megbeszélésen az alperesi társaság azt kérte, hogy a felperes nem számítson fel késedelmi kamatot, mivel az alperesi cég megbízható volt és semmi sem indokolta azt, hogy késedelmi kamatot külön is kérjen. Állította, hogy a felperes a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozóan nem szólította fel az alperesi társaságot, illetőleg erről emlékeztető sem készül. Elmondta azt is, hogy látta a számlákat, látta azt is, hogy azon késedelmi kamat került felszámításra, azonban nem vitatták a késedelmi kamat felszámítást, továbbá nincs nyoma annak, hogy kifogásolták volna a számlákban szereplő tételt, illetőleg azt, hogy késedelmi kamatot számol fel a felperes.

Ugyanezt a két tanút az elsőfokú bíróság a 2021. május 12-én tartott tárgyaláson is meghallgatta. Ezen a tárgyaláson az alperes törvényes képviselője továbbra is állította, hogy a késedelmi kamat tekintetében megállapodtak, azaz abban, hogy a késedelmi kamat mértéke a jegybanki alapkamat kétszeres összege lesz. Állította továbbá, hogy a felperes érdeke volt, hogy a felszínen tartsa az alperesi partnert, ezért szóban megállapodtak a kamatok elengedéséről, amit alátámaszt az is, hogy sem felszólítást nem küldött a kamat tekintetében, sem az egyenleg elszámolóban nem szerepeltette a késedelmi kamatot a felperes. Előadta továbbá, hogy a számlákon szereplő határidő nem volt tartható, ezért szinte számlánként történt meg ez a megállapodás. Mindez 300 darab számlát érintett, azonban konkrét számlákra, esedékességekre nem emlékezett. Az alperes jogi képviselőjének kérdésére nyilatkozott úgy, hogy „A perben csatolt számlákat áttekintettem, ami az iratok között elfekszik, minden egyes ügyletre vonatkozott ez a megállapodásunk.”

tanú2 ugyanezen a tárgyaláson elmondta, hogy a számlák akkor kerültek kifizetésre, amikor jött a bevétel, erről a felperesi törvényes képviselő tudott, mivel a lejárt fizetési határidőt követően az alperes jelezte, hogy mikor tud fizetni. Az alperes szezonálisan állít elő termékeket, így bizonyos számlákat nem tudott kifizetni, mindez a felperes tudtával és beleegyezésével történt. Ezen tárgyalás előtt tett írásbeli nyilatkozatával kapcsolatban elmondta, hogy előtte áttekintette a perben csatolt valamennyi számlát és úgy tette meg a nyilatkozatát, amely a kamat lemondás tekintetében valamennyi áttekintett számlára vonatkozott.

tanú2 tanú maga nyilatkozott úgy, hogy a késedelmi kamattal kapcsolatos egyeztetésen csak néha volt jelen, általa meg nem határozott „bizonyos számlákat” említett, amelyek tekintetében későbbi kifizetésekről történt megállapodás a felek között.

A felperes a 2009-2012. évekre vonatkozóan érvényesítette a tőkésített késedelmi kamatfizetési igényét, tanú2 a 2017. június 1-jei tárgyaláson tett tanúvallomásában eleve úgy nyilatkozott, hogy a megállapodás a 2011. évi számlákat érintette. Ehhez képest a négy éve írásban tett és a 2021. május 12-i tárgyaláson szóban előadott azon nyilatkozata, hogy a tanúvallomása valamennyi perbeli számlára vonatkozik, nem bizonyítja azt az alperesi állítást, hogy valamennyi perbeli számla kapcsán létrejött a kamat elengedésében a felek között a megállapodás. Konkrét számlát, konkrét időpontot sem tanú3 tanú, sem tanú2 tanú a kétszer történt meghallgatásuk alkalmával sem tudtak megnevezni, ezért ezen két tanú vallomása nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a kamat elengedésére a peres felek között ténylegesen létrejött a megállapodás.

A kamat elengedésre vonatkozó megállapodás létrejöttét tanú4 tanú sem tudta bizonyítani, aki ezzel kapcsolatos tárgyalásokon részt sem vett. Kizárólag az alperes ügyvezetőjétől szerzett tudomást arról, hogy szóbeli megállapodás volt a peres felek között arról, hogy akkor egyenlíti ki az alperes a számlákat a fizetési határidőtől függetlenül, amikor pénzhez jut. A számlák későbbi fizetési határidőben történő megfizetése azonban nem bizonyítja azt, hogy a felek között a késedelmi kamat mértéke vonatkozásában megállapodás jött volna létre, ez csak annak alátámasztására szolgál, hogy a felperes hozzájárult ahhoz, hogy később fizesse meg az alperes a számlákat, a késedelmi kamatról azonban nem mondott le. Ezzel kapcsolatban tanú4 tanú sem tudott konkrét számlát megnevezni, a kamat elengedés megtörténtét nem tudta igazolni. Önmagában azok a tények, hogy a kamat követelések a könyvelésben nem jelentek meg, a kamat fizetésére vonatkozó fizetési felszólítást az alperes nem kapott, a késedelmi kamat az egyenleg elszámolóokban sem szerepelt, ugyancsak nem bizonyítják azt, hogy a késedelmi kamat elengedésére a felek között ténylegesen létrejött a megállapodás.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megalapozottan kötelezte az alperest a tőkésített késedelmi kamat megfizetésére.

Az alperes a 2016. október 25-én kelt előkészítő iratában valóban utalt a kamattöbblet vonatkozásában elévülésre, azonban annak konkrét összegét nem jelölte meg. A 2012. május 9-én kelt felperesi felszólító levélben tőkésített késedelmi kamatként 4.013.098 forint szerepelt, míg a keresetben e körben érvényesített összeg 4.592.310 forint volt. Az eltérés okát a felperes a keresetlevélben megjelölte, amelyet az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatott, a keresetlevelében ugyanis több számla vonatkozásában kérte a tőkésített késedelmi kamat megfizetését, mint a 2012. május 9-én kelt felszólító levelében.

A felperes mind a 2016. október 25-én kelt felszólító levelében, mind pedig a keresetlevelében megjelölte, hogy a tőkésített késedelmi kamatot a jegybanki alapkamat szerinti kamatlábbal számolta, tehát nem az alperes előkészítő iratában szereplő jegybanki alapkamat kétszeres mértékével. Erre figyelemmel kamattöbblet fel sem merülhet, a 2012. május 9-én kelt felszólító levélben szereplő 4.013.098 forint nem azért volt alacsonyabb

összességében, mert ott a felperes a jegybanki alapkamattal számolt, hanem azért, mert a keresetlevelében több számla vonatkozásában igényelt tőkésített késedelmi kamatot az alperestől. Erre figyelemmel nem volt olyan kamattöbblet, amely az alperes állítása szerint elévült.

Az alperesnek az elévülésre történő hivatkozása egyébként sincs összhangban a fellebbezési kérelmével, figyelemmel arra, hogy a keresetnek ebben a részében azt teljes egészében kérte elutasítani, míg a fellebbezése indokolásában a 4.013.098 forint összeget meghaladó felperesi igény elutasítására hivatkozott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján – kiegészített indokolással – helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre. Ugyanakkor a felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a másodfokú eljárásban nem merült fel olyan költség, amiről határozni kellett volna.

Budapest, 2022. március 1.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Matosek Edina s.k.

bíró

Dr. Felker László s.k.

bíró